

A MENNYISÉGTAN-TERMÉSZETTUDOMÁNYI HAZAI SZAK-
IRODALOM 1888-BAN.

Összeállították: *Dr. Koch Ferencz és Dr. Benkő Gábor.*

A) Mennyiségtan, mennyiségtani-természettan és
csillagászat.

a) Mennyiségtan és mennyiségtani természettan.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. Matematikai és természet tudományi Értesítő, szerkeszti *König Gyula*. VI. kötet 1887/88. 1. *Schlesinger Lajos*: A Fuchs-féle függvények elméletéhez. 1. füz. 36—53 l. 2. *Dr. Kövesligethi Radó*: Michelson Wladimir spectrálelmélete. 2—3 füz. 104—116 l. 3. *Rados Gusztáv*: Az n -edrendű elliptikus függvények különböző meghatározásairól. 8—9 füz. 353—362 l. II. A m. tud. akadémia Értesítője. XXII. évfolyam. 1. *Fröhlich Izidor*: „Zárt elektromos vezető lengése homogén mágnesi térben.“ 6. füz. 201 l.

Mathematische- und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn, redigirt von *I. Fröhlich*. V. Band. 1. *Stefan von Kruspér*: Eine Präcisionswaage neuer Construction. Entworfen von St. v. Kruspér, ausgeführt durch Herrn Jos. Nemetz, Mechaniker in Wien. 1—15 l. 2. *Dr. Julius Vályi*: Zur Lehre der quadratischen Formen. 16—19 l. 3. *Dr. R. v. Kövesligethy*: Theorie der diskontinuirlichen Spektra. 20—28 l. 4. *Dr. R. von Kövesligethy*: Theorie der Lockyerschen Spectralmethode und Linienverwandtschaften. 29—31 l. 5. *Joseph Kürschák*: Über die in den Kreis und die um den Kreis beschriebenen Vielecke. 77—82 l. 6. *Dr. Eugen Klupáthy*: Über die Oberflächenspannung der wässerigen Salzlösungen. 101—107 l. 7. *Dr. Julius König*: Ueber eine neue Interpretation der Fundamentalgleichungen der Dynamik. I. Einleitende Festsetzungen. II. Ueber einige neue mechanische Begriffe. III. Die Grundgesetze der Bewegung. 135—178 l. 8. Ein auf den Appendix

des Tentamens bezüglichlichen Brief Johann Bolyai's von Jahre 1823. 189—190 l.

A magyar orvosok és természetvizsgálók évkönyve 1888. 1. *Fuchs Károly*: Az árapálynak visszahatása az árgerjesztőre. 194—204 l. 2. *Fuchs Károly*: A részecserők szerepe a szervtanban. 215—225 l.

Orvos-természettudományi Ertesítő. XIII. évf. II. Természettudományi szak. Kolozsvár. (1888). 1. *Dr. Gerevich Emil*: Könyvismertetés. Analisis. Bevezetés a matematika rendszerébe. A magyar tudományos akadémia megbízásából írta König Gyula. Első kötet. Budapest. Kiadja az Eggenberger-féle könyvkereskedés. 1887. Ára 5 frt 60 kr. 75—84 l. 2. *Dr. Martin Lajos*: A madárrepülés általános elmélete. 145—160 l. Allgemeine Theorie des Vogelfluges. 211—216 l. 3. *Dr. Farkas Gyula*: A thermodynamika második főtételének általánosságáról. 241—248. l. Über die Allgemeinheit des zweiten Hauptsatzes der mechanischen Wärmetheorie. 279—288 l. 4. *Dohányi Frigyes*: Az elektromotoros erő mérésének egy igen egyszerű módjáról. 271—272 l. Über eine einfache Methode elektromotorische Kräfte zu messen. 289—290 l.

Programm értekezések az 1887—88-ik évi gymnasiumi és reáliskolai értesítőkből. 1. *Császár Károly*: A kamatláb vázlatos története. Budapest IV. kerület. Közs. főreáliskola. 3—17. 2. *Norák Antal*: Felsőfokú egyenletek elemeiből. Szamosujvári kathol. gymn. 3—13 l. 3. *Kiss E. János*: A kúpmeteszsvonalok érintőiről. Budapesti VIII. ker. közs. főreáliskola. 3—10 l. 4. *Klug Lipót*: I. Többfélekép perspectív helyzetű tetraederekről. II. A kúpszeletek gyújtópontjainak megfelelő pontok szerkesztése a collinear-rendszerben. Pozsonyi áll. főreálisk. 1—13; 14—17 l.

b) Csillagászat.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. A m. tud. akadémia Értesítője. XVII. évf. 1. *Fényi Gyula S. I.*: A nap fokozatos tevékenysége az 1887. évben (kivonat). 6. füz. 170 l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. V. Band. 1. *Eugen von Gothard*: Studien auf dem Gebiete der Stellar-Photographie. I. Die Instrumente. II. Das bei der Stellar-Photographie angewendete Verfahren. 72—76 l.

Természettudományi Közlöny. Kiadja a m. kir. természettudományi társulat. XX. kötet. Budapest. 1. *Weinek László*: A januárius 28-iki teljes holdfogyatkozás. 94—98 l. 2. *Weinek László*: A csillagászati időmeghatározásról. 289—296 l. 3. *Szily Jenő*: A csillagászat a mesék világánál. 425—431 l.

Önállóan. 1. *Dr. Darvai Móricz*: Űstökösök és meteorok. Ötvennyolcz rajzzal. A m. tud. akadémia segítségével kiadja a k. m. természettudományi társulat könyvkiadó vállalata. 272 l.

B) Természetan és légtűnetan.

a) Természetan.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. Értekezések a természettudományok köréből, a III. osztály rendeletéből szerkeszti *Szabó József* osztálytitkár. XVIII. köt. 1. *Heller Ágost*: A XIX. század physikai kutatásának mozgató eszméiről. . . . II. *Mathematikai és természettudományi Értesítő*, szerkeszti *König Gyula*. VI. köt. 1887/88. 1. *Dr. Antal Géza*: Elektro-aero-urethroskop. 1. füz. 68—70 l. (1. tábla). 2. *Heller Ágost*: A XIX. század physikai kutatásának mozgató eszméiről. (Székkfogaló értekezésének kivonata). 8—9. füz. 259—272 l. III. A magyar tud. akadémia *Értesítője*. XXII. évf. 1. *Báró Eötvös Loránd*: „Vizsgálatok a gravitatio jelenségeinek körében.” (bemutatás). 6. füz. 185-ik l.

Természettudományi Közlöny. Kiadja a m. kir. természettudományi társulat. Szerk. *Szily Kálmán, Lengyel Béla* és *Paszlavszy József*. XX. köt. Budapest. 1. *Dr. Klupathi Jenő*: Az elektromos vasútakról. 14—19 l. 2. *Wartha Vincze*: A puskalövés erélyéről. 89—91 l. 3. *Szily Kálmán*: Magyar természettudósok száz év előtt. 169—178 l. 4. *Ráth Arnold*: A villamhárító kellékei és felszerelése. 226—235 l. 5. *Gothárd Jenő*: Az elektromos szikra rajzairól. 249—256 l. 6. *Heller Ágost*: A XIX. század fizikai kutatásának mozgató eszméiről. 257—266 l.

Pótfüzetek a természettudományi Közlönyhöz. Évnegyedes folyóirat. XX. kötethez. 1. *Klupathy Jenő*: Fizikai kísérletek hajdan és most. 1. füz. 14—22 l. 2. *Heller Ágost*: Megemlékezés Kirchoffról. 1. füz. 23—32 l. 3. *Schmidt Ágoston*: Az elektromosság újabb mértékegységei. 1. füz. 35—38 l. 4. *Gállik István*: A nehézkedés állandója. 1. füz. 38 l. 5. *Ráth Arnold*: Kísérletek a rugalmas testek ütközéséről. 1. füz.

38 l. 6. *Kardos Gyula*: A domború tükrök árnyékképei. 1. füz. 39—40 l. 7. *Heller Ágost*: A fizikai kutatás mai iránya. 2. füz. 76—78 l. 8. *Parragh Gedeon*: Fizikai készülékek. 2. füz. 78—80 l. 9. *Szily Kálmán*: A fénysebesség jelentése az elektrodinamikában. 2. füz. 80—81 l. 10. *Parragh Gedeon*: A százados perturbációk kísérleti utánzása. 3. füz. 137—139 l. 11. *Parragh Gedeon*: Az elektromos vízbontó készülék mint időmérő. 3. füz. 139—140 l. 12. *Bartoniek Géza*: A König- és Kundt-féle manométer módosítása. 3. füz. 140—142 l. 13. *Heller Ágost*: A folyadékok belső áramlásáról. 4. füz. 171—174 l. 14. *Thanhofffer Lajos*: Az Abbé-féle világító készülékről és az „apochromatikus“ lencséről. 4. füz. 174—178 l.

Programm értekezések az 1887—88-ik évi gymnasiumi és reáliskolai értesítőkből. 1. *Hadik Rikárd*: A hajcsövesség elmélete. Lőcsei kir. főgymn. 3—16 l.

b) Légtünnetan.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. Értekezések a természettudományok köréből, a III-ik osztály rendeletéből szerkeszti *Szabó József* osztálytitkár. XVIII. köt. 1. *Hegyfoki Kabos*: A környezet hatása a hőmérőkre (két táblázattal). 1. sz, 1—37. l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. XX köt. 1888. 1. *Kurländer Ignác*: Az ideai tél. 104—107 l. 2. *Teschler György*: Vulkáni hamuhullás Trencsén megyében. 193—194 l. 3. *Hegyfoki Kabos*: Az ideai hóolvadásról. 196—197 l. 4. *Dr. Wartha Vincze*: A császári porhullásról. 222—226 l. 5. *Tömösváry Lajos*: Különös alakú jégzemek. 273—274. l. 6. *Hegyfoky Kabos*: Honnan kapjuk az esőt. 400—403 l. 7. Meteorologiai és földmágnességi följegyzések a magyar királyi központi intézetben, Budapesten az 1888-ik év minden hónapjáról, minden egyes füzet utolsó lapján.

A magyarországi hárpátegyesület évkönyve. XV. évfolyam. 1888. Igló. 1. *Róth Márton*: Egy hegymászó hőmérséki észleletei. 84—98 l. 2. *Fischer Miklós*: A dobsinai-jégbarlang physikai magyarázata 161—199 l.

Programm értekezések az 1887—88-ik évi gymnasiumi és reáliskolai értesítőkből. 1. *Alexi P.*: Importanta sciintei meteorologie. Naszódi gör. kath. főgymn. 1—94 l. 2. *Polonyi Károly*: Rozsnyó éghajlatának viszonyai. Rozsnyói ág. ev. főgymn. 3—50 l.

Önállóan. 1. *Heller Ágost*: Az időjárás. Harmincz rajzzal. A m. tud. akadémi segítettésével kiadja a m. k. természettudományi társulat könyvkiadó vállalata. 408 l.

c) Vegytan.

a) Elméleti vegytan.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. Matematikai és természettudományi Értesítő, szerkeszti *König Gyula*. VI. köt. 1887/88. 1. Közlemények a m. k. egyetem vegytani intézetéből. Előterjeszti *Than Károly* r. tag. I. *Neumann Zsigmond*: Eudiometrikus vizsgálatok oxigén-ammoniak elegyeken. a) Kísérleti csoport fölöslegben vett oxigénnel. b) Kísérletek szabályos ammoniak-oxigén durrléggel. c) Kísérletek kevesebb oxigénnel, mint a mennyi az ammoniak hydrogénjének elégetéséhez szükséges. Az ammoniak lassú égése. 1. füz. 54—67 l. 2. *Schuller Alajos*: Az arzén sárga illékony módosulásáról. 4—5. füz. 157—162 l. 3. *Schuller Alajos*: A senarmonitit és valentinit chemiai alkotásáról. 4—5. füz. 163—164 l. 4. *Dr. Liebermann Leó*: A nuclein mesterséges előállítására. 4—5. füz. 171—173 l. 5. *Than Károly*: A moleculársúlyok térfogatának egységéről. 6—7. füz. 184—195 l. 6. *Winkler Lajos*: A vízben feloldott oxigén meghatározása. 8—9. füz. 273—285 l. 7. A kir. magy. tudomány-egyetem vegytani intézetének közleményei. Előterjeszti *Than Károly*. I. *Schuricker Alfréd*: Adatok a sulfitek és thiosulfatok constitutiójához. II. *Dr. Fauser Géza*: A vízben feloldott kénhydrogén meghatározása. 8—9. füz. 288—296 l. 8. *Dr. Hankó Vilmos*: A carbolsav megvörösödéséről. 8—9 füz. 350—352 l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn, redigirt von *J. Fröhlich*. V. Band. 1887/88. 1. *Dr. Wilhelm Hankó*: Untersuchungen aus dem chemischen Laboratorium der Budapester Staats-Oberrealschule in II. Bezirk. I. Über die Einwirkungen des Kohlensulfides auf das Kalibenzylat und auf das Phonokalium. II. Über die Rötung des Phenols. (Carbolsäure). 115—130 l. 2. *Dr. Karl von Muraközy*: Über die Producte der Explosion eines Gemisches von Stickoxyd und Ammoniak. 199—206 l. 3. *Dr. Karl v. Muraközy*: Über die gegenseitige Einwirkung von Stickoxyd und ammoniak bei gewöhnlicher Temperatur. 207—213 l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. XX. köt. 1888. 1. *Ilosvay Lajos*: Egy régi magyar természettudós. 296—303 és 353—362 l.

Pótfüzetek a természettudományi Közlönyhöz. Évnegyedes folyóirat. XX-ik kötethez. 1888. 1. *Ilosvay Lajos*: A nitrogén és oxigén tériogatának meghatározása a levegőben. 1. füz. 41—42 l. 2. *Neumann Zsigmond*: A vízgőz eudiometeres meghatározása. 1. füz. 42—44 l. 3. *Neumann Zsigmond*: Új laboratoriumi csiptető. 1. füz. 44—45 l. 4. *Tausz Ferencz*: A vízpárák hatása a kénsavra. 1. füz. 45—46 l. 5. *György István*: A folyós szénsavról és a gázok megsűrítéséről. 2. füz. 63—75 l. 6. *Thán Károly*: A moleculársúlyok térfogatának egységéről. 3. füz. 127—133 l. 7. *Lengyel Béla*: Egy robbanás története. 3. füz. 133—136 l. 8. *Ilosvay Lajos*: A hidrogénchlorid (sósav) synthesise és dissociatiója. 3. füz. 142—143 l. 9. *Ilosvay Lajos*: A hidrogénchlorid (sósav) felbontása natrium-amalgammal. 3. füz. 143—144 l. 10. *Dr. Hankó Vilmos*: Az alkaloidek synthesise. 4. füz. 157—164 l. 11. *Gerster E. Miklós*: A kátrányfestékekről. 4. füz. 165—170 l. 12. *Winkler Lajos*: A vízben feloldott oxigén meghatározása. 4. füz. 178—184 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. XIII. évf. II. Természettudományi szak. Kolozsvár. (1888). 1. *Dr. Farkas Gyula*: A chemia és elektromos energia vonatkozásairól. 33—38 l.

Vegytyani Lapok. Szerkeszti és kiadja: *Fabinyi Rudolf*. IV. köt. (1888). Kolozsvár. 1. *Fabinyi R.* és *Gáspár J.*: A Rault-féle methodusok és az Asaron és származékainak moleculársúlya. V. 1—14 l. 2. *Vajda Imre*: A jódnak oldhatósága vízben a hő különböző fokánál. 14—16 l. 3. *Fabinyi Rudolf*: Az olvadóponit depressiója szénvegyek kettős combinációjánál. I. 49—56 l.

Önállóan. 1. *Dr. Lengyel Béla*: Chemia. Tankönyv a felső tanintézetek számára. Első kötet. Szervetlen chemia. Számos ábrával és egy szinkép-táblával. Budapest. 1889. Az Eggenberger-féle könyvkereskedés kiadása. N. 8-r. XIII. 536 l. 2. *Dr. Ilosvay Lajos*: A chemia alapelvei. A m. tud. akadémia segítkezésével kiadja a k. m. természettudományi társulat könyvkiadó vállalata. 447 l.

b) Elemző vegytan.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. Matematikai és természettudományi Értesítő, szerkeszti *König Gyula*. VI. köt.

1837/88. 1. *Thán Károly*: A volumetrikus normáloldatok készítéséről. 2—3. füz. 117—124 l. 2. *Dr. Steiner Antal*: Ásványvíz elemzések. I. A „Szent-Andrássy“ ásványvíz vegyi elemzése. II. A Horka-Szent-Andrássy „Stefania“ forrás elemzése. III. A lublói fürdő-forrás (Mária-forrás) elemzése. 6—7. füz. 196—205 l. 3. *Dr. Hankó Vilmos*: Néhány új ásványvízelemző készülék ismertetése. 6—7. füz. 206—213 l. 4. *Dr. Hankó Vilmos*: Kolozs megye ásványvizei. I. Földes víz. (Jegyenye). II. Hideg sósforrások: 1. Csonthegy. 2. Kolozs. 3. Ajton. 4. Alsó-Zsúk. 5. Apahida. 6. Bátos. 7. Bonczhida. 8. Bós. 9. Budatelke. 10. Dezmér. 11. Felső-Zsúk. 12. Györgyfalva. 13. Gyulatelke. 14. Katona. 15. Kolozsvár. 16. Korpád. 17. Köteland. 18. Magyar-Felek. 19. Magyar-Kara. 20. Marokháza. 21. Mező-Szent-György. 22. Nagy-Ida. 23. Őrmező. 24. Pata. 25. Paszmos. 26. Rőd. 27. Szamosfalva. 28. Szász-Péntek. 29. Vajola. 30. Visa. III. Égvényes glaubersósvíz. 1. A kolozsi „Tolnay-gyógyforrás.“ IV. Keserű források. 1. Kis-Czég. 8—9. füz. 324—339 l. 5. *Dr. Hankó Vilmos*: A nagyági sylvanit és nagyágit chemiai elemzése. 8—9. füz. 340—349 l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn, redigirt von *J. Fröhlich*. V. Band. 1. *J. Szilasi*: Die chemische Analyse des Balatonwassers. 32—35 l. 2. *Aurel W. Scherfel*: Analyse der Badányi quelle in Szepestótfalú (Windschendorf). 39—49 l. 3. *Dr. Alexander v. Asboth*: Neue methode zur quantitativen Bestimmung der Stärke. 50—61 l. 4. *Dr. Carl v. Than*: Die Chemische Untersuchung der Hauptquelle von Tata-Tóváros. (Totis). 89—100 l. 5. *Dr. Wilhelm Hankó*: Untersuchungen aus dem chemischen Laboratorium der Budapester Staats-Oberrealschule im II. Bezirk. I. Ein neuerer Apparat zur Bestimmung des absoluten Stickstoffgehaltes. II. Chemische Analyse der Csonthegyer kalten Salzquelle. III. Chemische Analyse des kalten sauren mineralwassers von Bodok. 115—130 l. 6. *Dr. Béla Lengyel*: Mineralwasser-Analysen. 213—217 l.

Földtani Közlöny. Havi folyóirat. Szerkesztik: *Dr. Staub Mór* és *Dr. Szontagh Tamás*. XVIII. köt. (1888). 1. *Dr. Ossikovszky József*: A bártfai fürdő ásványvizeinek chemiai elemzése. 38—41 l. — Chemische Analyse der Mineralwasser des Bartfelder Bades. 66—67 l. 2. *Nendtwich Károly*: A vámfalusi és túrvékonyi ásványvizek vegyelemzése 41—42 l. — Chemische Analyse der Vámfaluser und Turvékonyer Mineralwasser. 388 l. 3. *Aurel v. Scherfel*: Chemische Analyse

des Schwefelwassers des Koronahegy (Smerdzonka) Bades. 73—74 l. 4. *Aurel v. Scherfel*: Chemische Analyse der Schneckser Hygiea-Quelle. 74—75 l. 5. *Petrovits Döme*: A zomborvidéki mocsarakról. 251—256 l. Ueber die Morastteiche bei Zombor. 324 l. 6. *Szilasi Jakab*: A Balaton-víz chemiai elemzése. 256—259 l. — Analyse des Plattensee-Wassers. 325 l. 7. *Dr. Thirring Gusztáv*: A Fertő és vidéke. 259—264 l. Ueber den Neusiedlersee und dessen Umgebung. 325 l. 8. *Nendtrich Károly*: A Beregmegyében levő bilasoviczi Irma-forrás ásványvizének vegyelemzése. 264—265 l. 9. *Nendtrich Károly*: Magyarország ásványvizei. 266—268 l. — Ungarns Mineralwasser. 326—328 l. 10. *Loczka József*: Ásványelemzési közlemények. 1. Avalai arsenopyrit elemzése. 2. Az arsenopyrit összetételének kipuhatólására vonatkozó néhány kísérlet. 458—462 l. — 1. Chemische Analyse eines Arsenopyrites von Avala in Serbien. 2. Einige auf die Zusammensetzung des Arsenopyrites bezügliche Versuche. 496—500 l. 11. *Dr. Muraközy Károly*: A püspökladányi artézi kút gázának elemzése. 462—465 l. — Analyse des Gases des artesischen Brunnens von Püspök-Ladány. 500—503 l. 12. *Dr. Muraközy Károly*: A szentesi artézi kútban talált vivianit elemzése. 465—466 l. — Analyse des im artesischen Brunnen von Szentes gefundenen Vivianit. 504 l.

A magyar kir. földtani intézet évi jelentése 1887-ről. 1. *Kalocsinszky Sándor*: A m. kir. földtani intézet chemiai laboratoriumának 1886—87. évi működéséről szóló jelentés. Elemzések: 1. Drenkovai kőszén. 2. Ettesi barnaszén. 3. Zalamegyei vörös homokkő. 4. Hontmegyei agyagos homokkő. 5. Szilágymegyei földviasz tartalmú homok. 6. Nagyváradai földszurok. 7. Kun-félegyházi kútvíz. 8. A szentesi artézi kút.

Vegyteni Lapok. VI. köt. 1888. Kolozsvár. 1. *Thán Károly*: A volumetrikus normál-oldatok készítéséről. 39—44 l. 2. *Nyiredi Jenő*: A koppándi coelestinréteg átlagos összetétele. 56—58 l. 3. *Dr. Koch Ferencz*: A koppándi Coelestin és Baryt quantitativ elemzése. 58—60 l.

Programm értekezések az 1887—88-ik évi gymnasiumi és reáliskolai értesítőkből. 1. *Hassák Vidor*: Összehasonlító analitikai tanulmány az anya-, tehén- és bivalytej összetételére vonatkozólag. Kézdivásárhelyi kath. gymn. 3—15 l.

c) Alkalmazott vegytan.

A m. tud. akadémia kiadványai. I. Mathematikai és természettudományi Értesítő, szerkeszti *König Gyula.* VI. köt.

1887/88. 1. *Dr. Asbóth Sándor*: Van-e a gabonaneműekben cukor. 2—3. füz. 125—129 l. 2. *Dr. Liebermann Leo*: Embriochemiai vizsgálatok. 4—5. füz. 174—181 l. 3. *Szilasi Jakab*: A zöld ultramarinról. 6—7. füz. 216—232 l. 4. *Dr. Udránszky László*: A Furfurol reactioiról. I. A vizeletben foglalt szénhydratoknak kimutatásáról a furfurol képződésének segélyével. II. Furfurol képződése fehérjéből. 8—9. füz. 234—243 l. II. A m. tud. akadémia Értesítője. XXII. évf. 1. *Udránszky László*: A furfurol reactioiról. II. (bemutatás). 6. füz. 285 l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn, redigirt v. *J. Fröhlich*. V. Band. 1. *Dr. Leo Liebermann*: Thierisches Dextran. Ein neuer Gummiartiger Stoff in den Excrementen einer Blattlaus. 62—67 l. 2. *Dr. G. v. Horváth*: Die Excremente der Gallenbewohnenden Aphiden. 108—114 l.

Természettudományi Közlöny. Budapest. XX. köt. 1888. 1. *Kosztány Tamás*: A szén körútja a természetben. 41—52 l. 2. *Ifj. Jankó János*: A körösmezei petroleumvidékről. 235—241 l. 3. *Dr. Asbóth Sándor*: A kenyérsütés chemiája. 312—314 l. 4. *Ifj. Schülberszky Károly*: A magvizsgálásról. 385—395 l. 5. *Ifj. Jankó János*: Állatok szerepe a televényképződésben. 395—399 l. 6. *Dr. Hankó Vilmos*: A titkos szerek chemiájából. 457—464 l.

Pötfüzetek a természettudományi Közlönyhöz. 1888. 1. *Parlócsek Sándor*: Az élelmiszerek hamisításáról. 4. füz. 145—156 l.

D) Ásvány-, föld-, közet- és őslénytan.

a) Ásványtan.

A magy. tud. akadémia kiadványai. Matematikai és természettudományi Értesítő. 1887/88. VI. köt. *Koch Antal*: Új cölestin és barytelőfordulás Torda közelében. 78—83 l. *Zimányi Károly*: A Dobogó-hegyi baryt és cölestin kristálytani viszonyai. 84—87 l. *Dr. Hankó Vilmos*: A nagyági sylvanit és nagyágit chemiai elemzése. 340—349 l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. Budapest. V. Bd. (Juni 1886 – Juni 1887.) *August Franzenau*: Untersuchungen über die Beständigkeit der Winkelwerthe des Datolithes der Seisser Alpe. (Taf. V.) 241—247 l. *Dr. Josef Alexander Krenner*: Über den Akanthit. 248—252 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. X. kötet. (XIII. évfolyam). *Dr. Mártonfi Lajos:* Az adulárnak egy új előfordulása a sz.-somlyói Magurán. 101—102 l. (Ein neues Vorkommen von Adular am Magura Berge bei Szilágy-Somlyó. 239). *Dr. Koch Antal:* Újabb előfordulású rézbányai ásványok. 102 l. (Neue Mineralvorkommnisse von Rézbánya. 240). *Dr. Koch Antal:* Ásványtani közlemények Erdélyből. 181—196 l. (Mineralogische Mittheilungen aus Siebenbürgen. 228—235). *Dr. Benkő Gábor:* Ásványtani közlemények az erdélyi Érczhegységből. 198—200 l. (Mineralogische Mittheilungen aus dem siebenbürgischen Erzgebirge. 236—238).

Földtani Közlöny. Kiadja a magyarhoni földtani társulat. 1888. XVIII. kötet. *Dr. Szabó József:* Claudetit Szomolnokról 1—5 l. (Claudetit von Szomolnok in Nord-Ungarn. 49—51). *Dr. Krenner József Sándor:* I. Víziszta sphalerit Svédországból. (I. tábla 1—9 ábra) 81—83 l. (I. Zinkblende aus Schweden. 151—153); II. A vezuvi pseudobrookit. (I. t. 10. ábra). 83—86 l. (II. Pseudobrookit vom Vesuv. 153—157). *Zimányi Károly:* Kristálytani vizsgálatok (V. és VI. táblával). 372—387 l. (Krystallographische Untersuchungen. 437—450). *Loczka József:* Ásványelemzési közlemények. 458—462 l. (Mineralchemische Mittheilungen. 496—500). *Dr. Muraközy Károly:* A szentesi artézi kútban talált vivianit elemzése. 465—466 l. Analyse des im artesischen Brunnen von Szentes gefundenen Vivianit. 504—505).

Természettudományi Közlöny. XX. kötet. *Sz. J.:* Az ásványnevek eredetéről. 317—318 l. *Schmidt Sándor:* Az ásványtani kutatások újabb irányairól. 409—421 l. *L. J.:* Gyémánt meteorokőben. 434—435 l.

Pótfüzetek a természettudományi Közlönyhöz. (XX. kötethez). *Dr. Szabó József:* A budapesti ásványtani intézet százados története és jelen állapota. 1—13; 49—62 l.

Természettudományi Füzetek. Kiadja a magyar nemzeti Muzzeum. 1887/88. XI. kötet. *Schmidt Sándor:* Mineralogiai közlemények. (Arsenopyrit Szerbiából; szomolnoki Claudetit; svédországi beaumontit. V. tábla). 137—145 l. (Mineralogische Mittheilungen. 193—202).

Természettudományi Füzetek. A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. Temesvár. 1887. XI. kötet. *Véber Antal:* A barna és fekete szénről. 43—53 l.

b) Földtan

A magyar tud. akadémia kiadványai. Matematikai és természettudományi közlemények vonatkozólag a hazai viszonyokra. XXII. kötet. *Dr. Roth Samu*: A hajdani jégárak nyomai a Magas-Tátra déli oldalán. (Három táblával). I. sz. 1—58 l. XXIII. kötet. *Téglás Gábor*: Újabb barlangok az erdélyrészi Érczhegység övéből (168 a szöveg közé nyomtatott fametszetű rajzzal). I. szám. 1—202 l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. Budapest. V. Bd. (Juni 1886—Juni 1887). *Gabriel Téglás*: Neuere Höhlen aus dem südöstlichen Theile des siebenbürgischen Erzgebirge. 191—198 l.

A magyar kir. földtani intézet évi jelentése 1887-ről. (Melléklet a Földtani Közlöny XVIII. kötetéhez). *Dr. Koch Antal*: Jelentés Torda-Aranyosmegye Tordától nyugotra eső területének 1887 nyarán végzett földtani részletes fölvételéről. (Egy táblával). 24—55 l. *Dr. Pethő Gyula*: Geológiai tanulmányok a Hegyes-Drócza hegység északi kiágazásaiban, a Fehér-Körös balpartján. (Jelentés az 1887-ik évi földtani részletes fölvételekről). 56—85 l. *Lóczy Lajos*: Jelentés az 1887. év nyarán Aradmegyében eszközölt földtani részletes fölvételekről. 86—96 l. *Dr. Posevitz Tivadar*: Jelentés az 1887-ik évben Körösmező környékén végzett részletes földtani fölvételről. 97—105 l. *T. Roth Lajos*: Stajerlak D-i és Stajerlak-Anina K-i környéke. (Földtani jegyzetek a bánási hegységből). 106—126 l. *Halaváts Gyula*: Jelentés az 1887. évben Dognácska környékén eszközölt részletes földtani felvételről. 127—136 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: A Jardasticza- és Szekasticza-patakok környékének geológiai viszonyai. (Toplecztől ÉNy-ra és Ny-ra). 137—148 l. *Gezell Sándor*: A körmöczi érczbányaterület bánya-geológiai felvétele. 149—161 l.

Magyarzatok a magyar korona országainak részletes földtani térképéhez. Kiadja a magyar kir. földtani intézet. *Dr. Koch Antal* és *Dr. Hofmann Károly*: Bánffy-Hunyad vidéke. 1—36 l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettudományi szak. X. kötet. (XIII. évfolyam). *Dr. Koch Antal*: A málnási hypersthén-tartalmú augitandesit előfordulási viszonyairól. 249—252 l. (Über

die Verhältnisse des Vorkommens des hypersthen-hältigen Augitandesites von Málnás in Ostsiebenbürgen. 297—301).

Térmészettudományi Közlöny. XX. kötet. *Teschler György*: Vulkáni hamúhullás Trencsénmegyében. 193—194 l. *Dr. Wartha Vincze*: A csáczai porhullásról. 222—226 l. *Szirmai Jakab*: A körösmezei petroleumvidékről. 235—238 l. *L. A.*: A villámcsapás hatása a kőzetekre. 319 l.

Természetrajzi füzetek. Kiadja a magyar nemzeti Muzéum. 1887/88. XI. kötet. *Franzenau Ágoston*: Adalékok a borsodmegyei Apátfalva környékének geológiájához. 61—64 l. (Daten zur Geologie der Umgebung von Apátfalva im Comitat Borsod. 90—94).

A magyar hir. földtani intézet évkönyve. VIII. kötet. *Halaváts Gyula*: A szentesi artézi kút. (6-ik füzet. XXIX—XXXII. táblával). 159—186 l.

Földtani Közlöny. Kiadja a magyar honi földtani társulat. 1888. XVIII. köt. *Dr. Primics György*: Geologiai megfigyelések a Csetráshegység területén. 5—31 l. (Geologische Beobachtungen im Csetrás Gebirge. 51—62) *Böckh János*: Triaskorbeli lerakódások fellépte Szászkabányán. 182—194 l. (Das Auftreten von Trias-Ablagerungen bei Szászkabánya. 280—294). *Kalecsinszky Sándor*: Az 1887. évi február hó 23-iki felső-olaszországi földrengés. (III. IV. táblával). 194—214 l.) (Das Erdbeben in Oberitalien vom 23. Februar 1887. 295—315). *Dr. Posewitz Tivadar*: Újabb földtani felfedezések Borneo szigete északkeleti részében. 214—219 l. (Neue geologische Entdeckungen in Borneo. 316—321). *Dr. Roth Samu*: A Magas-Tátra északi oldalának hajdani jégárai. 337—367 l. (Spuren einstiger Gletscher auf der Nordseite der Hohen-Tátra 395—431). *Dr. Szabó József*: A jégkorszak hatása Magyarországon. 367—372 l. (Die Action der Eiszeit in Ungarn. 431—437). *Martiny István*: Az Ó-Antaltárna által feltárt ércztelére Vihnye és Hodrus között. 467—479 l. (Die durch den Antonstollen erschlossenen Gänge zwischen Vihnye und Hodrusbánya. 505—517). *Kremnitzky F. J.*: Az érczképződésre vonatkozó megfigyelések a verespataki érczhegység övében. 479—482 l. (Beobachtungen über das Auftreten des Goldes im Verespataker Erzreviere. 517—520).

A magyar orvosok és természetvizsgálók 1888. aug. 23—27-ig Tátrafüreden tartott XXIV. vándorgyűlésének történeti vázlatja és munkálatai. Budapest. *Dr. Szabó József*: A nemzetközi térképelés

elve és jelen állása. 181—184 l. *Dr. Koch Antal*: Erdély mineralogiájának és geológiájának haladása 25 év alatt. 204—209 l. *Dr. Roth Samu*: A Magas-Tátra jégáraitól. 209—215 l.

Természettudományi Füzetek. A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. 1887. XI. köt. *Thémák Ede*: A délmagyarországi homoksvivatag. 1—15 l. (Die südungarische Sandwüste. 95—98). 1888. XII. kötet. *Dr. Szabó József*: A jégkorszak hatása Magyarországon. 1—7 l. (Wirkungen der Eis Zeit in Ungarn. 41—48).

Programm értekezések 1887—88-ról. *Körösi Albin*: A hegységek s általában a föld felszíni változásainak keletkezése. Veszprémi kath. főgymn. 3—32 l.

c) Közöttan.

Földtani Közlöny. Kiadja a magyarhoni földtani társulat. XVIII. kötet. *Dr. Posewitz Tivadar*: Laterit előfordulása Borneo nyugoti részén. 32—33 l. (Lateritvorkommen in West-Borneo. 62—64 l.).

A magyar kir. földtani intézet kiadványai. *Petrík Lajos*: A riolitós kőzetek agyagipari czélokra való alkalmazhatósága. 1—17 l.

d) Őslénytan.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. X. kötet. *Dr. Koch Antal*: Új adatok a Kolozsvár vidéki diluvialis fauna ismeretéhez. (III. táblával). 13—18 l. (Neuere Daten zur Kenntniss der diluvialen Fauna der Gegend von Klausenburg. 111—117). *Nemes D. Felix*: Újabb adatok a bujturi mediterrán rétegek faunájának ismeretéhez. 19—32 l. (Neuere Beiträge zur Kenntniss der Fauna der mediterranen Schichten von Bujtur. 118—119). *Nemes D. Felix*: Paläontologiai tanulmányok Erdély tertiarjéről. (VI. táblával). 161—170 l. (Paleontologische Studien über das siebenbürgische Tertiär. 217—220). *Dr. Koch Antal*: *Sabal major*, Ung. sp. Erdély fossil florájában. 272—274 l. (*Sabal major*, Ung. sp. in der fossilen Flora Siebenbürgens. 302—303). *Dr. Koch Antal*: Negyedik pótlék Erdély ősemlősei és ősemberi eszközök leleteinek kimutatásához. 274—276 l. (Viertes Supplement zu dem Verzeichnisse der siebenbürgischen Funde von Ursäugethier-Resten und praehistorischen Artefacten. 304—306).

Földtani Közlöny. Kiadja a magyar honi földtani társulat. 1888. XVIII. kötet. *Franzenau Ágoston*: Adat Budapest altalajának ismeretéhez. (II. tábla). 87—106 l. (Beitrag zur Kenntniss des Untergrundes von Budapest. 157—174). *Dr. Schafarzik Ferencz*: *Carya* gyümölcse az esztergomi Numulites Tschihatscheffi mészkőben 482 l. (Eine *Carya*-Frucht in Numulites Tschihatscheffi Kalksteine bei Gran 520—521).

Természettudományi Közlöny. 1888. XX. kötet. *L. J.*: A legnagyobb Ammonit. 435 l.

Természettudományi Füzetek. Kiadja a magyar nemzeti Muzéum. 1887/88. XI. kötet. *Franzenau Ágoston*: Pleiona n. gen. a foraminiferák rendjében és a *Chilostomella eximia* n. sp.-ről. (5. ábrával). 146—147 l. (Pleiona n. gen. unter den Foraminiferen und über *Chilostomella eximia* n. sp. 203—204).

Önállóan. *Pantocsek József*: Beiträge zur Kenntniss der fossilen Bacillarien Ungarns. I. Th. Marine Bacillarien, 74 l. 30 táblával. Nagy-Tapolcsán. 1886. Ára 50 frt.

E) Növénytan.

A magyar tud. akadémia kiadványai. Matematikai és természettudományi Értesítő. 1887—1888 VI. kötet. *Dr. Asbóth Sándor*: Van-e gabbaneműekben cukor? 125—129. l.

Matematikai és természettudományi Közlemények vonatkozólag a hazai viszonyokra. XXII. kötet. *Dr. Simonkai Lajos*: Hazánk és a földkerekség hársfajainak bíráló átnézete (két táblával). VII. szám. 271—352. l. *Dr. Simonkai Lajos*: Magyarország és környékének zanójtjai (*Cytisi Hungariae, terrarumque finitimarum*). VIII. sz. 355—381. l. XXIII. kötet. *Dr. Istvánffy Gyula*: Jelentés a felső-magyarországi tőzegképletek algologiai megvizsgálásáról (két táblával). II. szám. 205—262. l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. Budapest. V. Bd. (Juni 1886.—Juni 1887.) *Dr. Alexander Dietz*: Über die Ursachen der Substratrichtung der Pflanzen 36—38. l.

Természettudományi Közlöny. XX. kötet. *Borbás Vincze*: A hazai fenyvek magyar nevei 23—29. l. *Marc F.*: A növényhonosításról 108—111. l. *Kemény Mór*: Az enivaló gombákról. 138—143 l. *P. J.*: A hazai fenyvek magyar nevei. 154—156. l. *Bodola Lajos*: A rizstermesztésről Magyarországon. 178—183. l. *Ifj. Jankó János*: A virágos növények fajainak száma és megoszlása, 238—241. l. *Szerkesztőség*: A

hazai fenyvek magyar nevei 266—273. l. *M. D. S.*: Kölesönös viszony a burgonya-virág és gumó képzése közt. 315—316. l. *Rombay Dezső*: A ramie növényről (*Urtica v. Böhmeria utilis*). 362—364. l. *Ifj. Schilberszky Károly*: A mag-vizsgálásról. 385—395. l. *Lötte József*: A növényi fehérjék tápláló erejéről. 433. l.

Pótfüzetek a természettudományi Közlönyhöz. (XX. kötethez). *Dr. Magóczy Dietz Sándor*: A növények chemataktikai helyváltoztató mozgásai. 89—95. l. *Dr. Borbás Vincze*: *Primula Benkőiana*. 95—96. l. *Dr. Borbás Vincze*: Egy hazai szegfű prioritásának védelme. 188—189. l. *Schilberszky Károly*: A hüvelyes növények gyökércsomóiról. 189—191. l. *M.-D. S.* Glikogen a gombákban. 191—192. *M.-D. S.*: Szerves savak képződése a növekedő növényrészekben 192. l.

Természetrzaji füzetek. Kiadja a magyar nemzeti Muzaeum. 1887/8. XI. kötet. *Richter Aladár*: Közlemények Gömörmege gombáiról. 65—74. l. (Mikologische Mittheilungen aus dem gömörer Comitate. 95—97). *Ifj. Schilberszky Károly*: A növényi többsirájúság (polyembryonia) újabb eseteiről (2 ábrával) 148—155. l. (Ueber neuere Fälle der pflanzlichen Polyembryonie. 205—211.) *Dr. Simonkai Lajos*: Boissier, „Supplementuma“ s a magyar flóra. 156—158. l. (Boissier's „Supplementum“ und die Flora von Ungarn. 212—214. l.

Magyar Növénytani Lapok. Szerkeszti és kiadja *Kanitz Ágost*. Kolozsvár, 1888. XII. évf. *Dr. Simonkai Lajos*: Fiume florája. 1—28. l. A. de Bary 33—39. l. *Pančič József* 40—42. l. *Brassai Sámuel*: A Brassai-Kováts-féle „Uj magyar fűvészkönyv“-ből (1858.): A nemek leírása 43—76. 93—110. l. *Miscellanea hungarica* (*Leucoium carpathicum*) 76—79. l. *Csató János*: Kirándulás a Bulla völgyén keresztül a Négoj kupjához. 81—93. l. *Richter Aladár*: Adatok a Veporhegység és a Fabova hegycsoport florájának ismeretéhez 113—125. l. *Zeyk Miklós* hagyatékából: A mérges növények ösmertetése. 129—133. l. *Keller J. B.*: Rhodologiai adatok (*Fragmenta rhodologica ad florum hungaricam spectantia*). 133—154. l.

Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermanstadt. XXXVIII. Jahrgang. *Ludwig Riessenberger*: Ueber die Zeit der Blüthe und Fruchtreife des Roggens, der Weinrebe und des Maises nach vieljährigen Beobachtungen in der Umgebung von Hermannstadt. 121—132. l.

Orvos-természettudományi Értesítő Természettud. szak. X.

kötet (XIII. évfolyam). *Dr. Istvánffy Gyula*: Adatok az Ulothrix zonata (Weber et Mohr) Kützing ismeretéhez. V. táblával. 53—56. l. (Zur Kenntniss der Ulothrix zonata (Weber et Mohr) Kützing 120—123). *Dr. Demeter Károly*: További adatok hazánk mohflorájához 137—144. l. (Weitere Beiträge zur Moosflora von Ungarn. 209—210.) *Dr. Istvánffy Gyula*: A gombák eltartásáról, tudományos czélok számára való kikészítéséről VII. táblával 171—180. l. (Über das Praepariren der Pilze für wissenschaftliche Zwecke 221—277).

A magyar orvosok és természetiüizsgálók 1888. aug. 23—27-ig Tátrafüreden tartott XXIV. vándorgyűlésének történeti vázlatja és munkálatai. Budapest. *Hanusz István*: A nagy magyar Alföld sósflo-
rája és talaja. 184—194. l.

Természettudományi füzetek. A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. Temesvár, 1887. XI. kötet. A jég bakteriumai 77—78. l. *Hanusz István*: A magyar puszták növényzetének létküzdelme. 129—145. l. (Der Kampf um das Dasein in der Pflanzenwelt der ungarischen Steppen 198—202. l.) 1888. XII. kötet. *Hanusz István*: Chinai ezerjő. 18—23. l.

A magyarországi Kárpátgyegesület évkönyve. Igló. 1888. XV. évfolyam. *Dr. Csakó Kálmán*: Az alsó-tátrafüredi lápos vidék nyári florája. 132—160. l. *U. a.* A Tátravidék néhány ritkább növénye 244—246. l.

Programm értekezések 1887—88-ról. *Cserni Béla*: Gyulafehérvár környékének florája. Gyulafehérvári kath. főgymn. 3—112. l. *Gönczi Lajos*: Vázlat Székely-Udvarhely környékének florájából. Székely-Udvarhelyi ev. ref. főgymn. 3—30. l.

Erdészeti lapok. Szerkeszti *Bedő Albert*. Budapest, 1888. XXVII. évfolyam. *Fekete Lajos*: Hazánk tölgyesei 1—24. l. *Vadas Jenő*: A hazai fenyvek magyar nevei. 24—31. l. *Földes János*: A szerémi vagy későn virító tölgy (*Quercus tardiflora* Tsern.) és a *Quercus hiemalis* Stev. 32—37. l. *F. A.* Észak Amerika legfontosabb és legértékesebb állabalkotó tülevelű fanemei. 64—68. l. *Kon.*: A tékfa (*Tectonia grandis* L.). 89—92. l. *Flatt Károly*: Az északi Egyesült-Államok tölgyei. 156—159. l. *Dr. Simonkai Lajos*: Az *Abies* genusznak és fajainak magyar nevei. 160—165. l. *Dr. Simonkai Lajos*: A magyar erdők hársai 214—222. l. *Pécs Dezső*: A házi gomba (*Merulius lacrymans*). 223—230. l. *F. A.* A dugasztölgy (*Quercus suber* L.) 259. l. *A szerk.*: A

hazai fenyvek magyar nevei. 369—370. l. *Kon.*: A növényi gyökérparsiták. 565—568. l. *Kon.*: A jegenyefenyő belének központkivülisége. 660—661. l. *Rgh.*: A lombfák rákja és az ellene való védekezés 662—665. l. *Szerkesztőség*: A hazai fenyvek magyar nevei. 745—759. l. *Rgh.*: Az ákácz tüskéinek rendeltetéséről. 765—766. l. *Rgh.* Óriási diófa. 766. l. *Kon.*: A nyárfák levélszárainak mirigyei. 856—857. l. *F. A.*: Óriás fák 857—858. l. *Illés Nándor*: A török mogyoró (*Corylus Colurna*). 1002—1007. l.

Kertészeti Lapok. Szerkeszti *Benes János*. Budapest, 1888. III. évf. *Mühle Vilmos*: Uj rózsák 1887-ből. 7—9. l. *Fekete József*: *Mina lobata* Lall. et Lex. 9—11. l. *Dengler Antal*: *Anthurium*-keresztetés. 11—12. l. *Seifert Ede*: Chinai szil. 12—13. l. *Mühle Vilmos*: *Cypripedium insigne*. 14. l. *Mazár József*: *Passiflora Imperatrice* Eugenie. 15. l. *Cypripedium paestans* Rehb. F. 23—24. l. Két érdekes új *Phlox* (*Ph. Drummondii fimbriata* és *cuspidata*). 24. l. A *Syringa Josikaea* előjövetele. 24. l. *Mühle Vilmos*: *Clematis* hibridek. 31—36. l. *Szelnár Adolf*: A *Petuniákról*. 38—40. l. *Seifert Ede*: *Ligustrum lucidum*. 43. l. *Amaraboya splendida* J. Lind. 51. l. A laboda penész (*Perenospora effusa* De By). 53—54. l. *Band Henrik*: A hazai flora kiváló növényeinek ismertetése, kulturája, alkalmazása és termőhelye 62—66. 93—97. 120—122. 147—149. 172—174. l. *Benes János*: A növények helyes nomenklaturája 70—72. l. *Mühle Vilmos*: *Gladiolus perennis* 79—80. l. *Aristolochia ridicule* N. E. Brown. 83. l. *Gillemot Vilmos*: *Rosa polyantha grandiflora simplex*. 91—93. l. *Osztrieder György*: *Richardia albo-maculata* Hook. 101—102. l. *Dr. Simonkai Lajos*: Jurányi hársfa (*Tilia Jurányiana* Sink). 145—146. l. *C. Rehdantz*: Angol *Amaryllis* hibridek. 199—202. l. *Hanzel A.*: A bogyós gyümölcsüekről 207—110. l.

F) Állattan.

A m. tud. akadémia kiadványai. Értekezések a természettudományok köréből. XVIII. k. 1888. *Dr. Lendl Adolf*: A pókok (*Araneina*), különösen a kerekhálós pókok (*Epeiridae*) természetes osztályozásának kísérlete. 2. sz. 1—78. l. *Mathematikai és természettudományi Értesítő* 1887—88. VI. kötet *Tanql Ferencz*: A sejtest és mag közti viszonyról a mitotikus oszlás alatt (II. tábla). 22—35. l. *Dr. Perényi József*: Az amnion és a Wolff-féle csatorna a gyök-

féléknél (III. és IV. tábla). 92 - 102. l. *Lenhossék Mihály*: Összehasonlító bonczatani vizsgálatok a velős hüvelyek fejlődéséről a középponti idegrendszerben. 132—152. l. *Dr. Daday Jenő*: A magyarországi Branchipus-fajok átnézete. 153—155. l. *Dr. Lendl Adolf*: A pókok (Araneina), különösen a kerekhálós pókok (Eperidae) természetes osztályozásának kísérlete (kivonat). 165—170. l. *Entz Géza*: Tanulmány az Amoeba verrucosáról Ehrenberg, különös tekintettel finomabb szerkezetére (kivonat) 214—215. l. *Uhlyárik Titusz és Tóth Lajos*: Vizsgálatok a vékonybélbolyhok szövettani szerkezetéről és a zsírfelszívódásról. 244—258. l.

Mathematikai és természettudományi közlemények, vonatkozólag a hazai viszonyokra. XXII. kötet. *Dr. Örley László*: A magyarországi piócák faunája. II. szám. 63—115. l. *Lendl Adolf*: A magyarországi Tetragnatha-félékről (5 táblán 59 ábrával). III. szám. 119—156. l. *Dr. Daday Jenő*: A Tintinnodeák szervezeti viszonyai (két rajzlappal). IV. sz. 161—209. l. *Dr. Lovassy Sándor*: Adalékok Magyarország ornithológiájához, vonatkozólag a fészkelési és elterjedési viszonyokra. V. szám. 213—240. l. *Dr. Lovassy Sándor*: Adalékok Gömörmegye madárfaunájának ismeretéhez. VI. szám. 243—268. l. XXIII. kötet. *Dr. Daday Jenő*: Conspectus specierum Branchiopodorum faunae hungaricae (A magyarországi Branchipus-fajok átnézete. Két rajzlappal). 265—301. l.

Mathematische und naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn. Budapest. V. Bd. (Juni 1886. Juni 1887.) *Dr. Ladislaus Örley*: Die Hirudinen Ungarns (Auszug). 70—71. l. *Dr. Ludwig v. Thanhoffer*: Beiträge zur Structur des centralen Nervensystemes. 83—87. l. *Adolf Lendl*: Über die Tetragnatha Arten Ungarns. 88. l. *Dr. G. v. Horváth*: Die Excremente der gallenbewohnenden Aphiden 108—114. l. *Dr. Adolf D. Ónodi*: Neurologische Untersuchungen an Selachiern 179—189. l. *Dr. Josef Perényi*: Beiträge zur Entwicklung der Rückenseite (Chorda dorsalis) und der perichordalen Gebilde bei *Torpedo mar morata*. Mit Tafeln I—IV. 218—240. l. *Dr. Josef Perényi*: Über das Verharren des Blastoporus bei den Fröschen. 254—258. l.

A magyar orvosok és természetvizsgálók 1888. aug. 23—27-ig Tátrafüreden tartott XXIV. vándorgyűlésének történeti vázlata és munkálatai. Budapest. *Metzger Ede*: A méhek fejlődése (kivonat). 226—228. l.

Természettudományi füzetek. A délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. Temesvár, 1887. XI. köt. *Hanusz István:* Téli alvó-madár. 53—63. l. *Dr. Szmolay Vilmos:* A rovarok emésztő szervei. 145—154 l. 1888. XII. kötet. A szőlőtetű fajtái. 29—30. l. A gerincztelen állatok, különösen a rovarok szaglási érzéke. 31—32. l.

Természettudományi Közlöny. XX. kötet. Chernel István: A honi madártan történetéből (III). 55—62. l. *Dr. Entz Géza:* Adalékok Erdély csuszó-mászóihoz. 107—108. l. *Dr. Horváth Géza:* Paprikában élő rovarok. 111—112. l. *Teschler György:* A vakondok élettára. 112—113. l. *Paszlavszky József:* A hasznos állatok oltalmazásáról. 113—116. l. *Kriesch János:* A zoológia terjedelmi köre és feladata. 129—137 l. *Hanusz István:* A vándorpatkány elterjedése. 190—192. l. *Herman Ottó:* Szárnyas vendégünk (*Syrnhaptis paradoxus* Pall.) 209—222. l. *Ö. L.:* A bélgilisztának nincsen kigazdája. 276. l. *Chernel István:* Adatok honi madaraink népies elnevezéséhez. 303—309. l. *H. V.:* Az állatok vándorlása a szuezi csatornában. 309—312. l. *P. J.:* Magevő gyík. 314. l. *Dr. L. A.:* Légyálcák és a rovaréví növények. 315. l. *Mocsáry Sándor:* Az idej sáskajárásról. 329—343. l. *Ifj. Jankó János:* Állatok szerepe a televény képződésében. 395—399. l. *D. J.:* Együttélés (symbiosis) sodróférgék és májmohok között. 431—432. l. *D. J.:* A könyvek új ellensége (*Lepisma domestica* Pack) 432. l. *Chernel István:* A pusztai talpastyúk ez idej megjelenése hazánkban. 449—457. l. *Páter Béla:* A kigyóméreg élettani tulajdonságairól. 471. l.

Pótfüzetek a természettudományi Közlönyhöz (XX. kötethez). *Dr. Entz Géza:* A fejsigolya elmélet régebbi és mai állása. 86—89. l. *Pachinger Alajos:* A *Bothriocephalus latus* ideiglenes gazdájáról. 184—186. l. *Dr. Entz Géza:* Az izeltlábuak „Protracheata“ osztálya. 186—188. l.

Természetrizji Füzetek. Kiadja a magyar nemzeti Muzzeum. 1887/8. XI. kötet. *Dr. Lendl Adoly:* A *Zamenis viridiflavus* nevű kigyó párzásáról (Egy rajzzal). 59—60. l. (Ueber die Begattung von *Zamenis viridiflavus* 87—89.) *Dr. Daday Jenő:* A nápolyi öböl Dinoflagellatáinak rendszeres áttekintése (III. tábla). 75—81. l. (Systematische Uebersicht der Dinoflagellaten des Golfes von Neapel. 98—104.) *Dr. Daday Jenő:* Egy szabadon uszó Acineta a nápolyi öbölből (III. t. 16 rajz). 82—83. l. (Eine freischwimmende Acinete aus dem Golf von

Neapel. 105—106.) *Dr. Daday Jenő*: Egy új Cercaria-forma a nápolyi öbölből (III. t. 11. 13. rajz). 84—86. l. (Eine neue Cercaria Form aus dem Golf von Neapel. 107—109.) *Dr. Daday Jenő*: A magyar nemzeti Múzeum álskorpióinak áttekintése (IV. tábla). 111—136. l. (Uebersicht der Chernetiden des ungarischen Nationalmuseums in Budapest. 165—192.) *Frivaldszky János*: Magyarországi új téhelyszárnyúak (Coleoptera nova ex Hungaria). 159—164. l.

Erdészeti Lapok. Szerkeszti *Bedő Albert*. Budapest, 1888. XXVII. évfolyam. *Kon.*: Francia entomologusok a coraebus (agrilus) bifasciatusról. 831—833. l.

Orvos-természettudományi Értesítő. Természettud. szak. X. kötet (XIII. évfolyam). *Dr. Pachinger Alajos*: Negyedik közlemény békáink parazitáihoz s újabb adatok a Trematodák boncz- és élettanához. I. II. táblával 1—12. l. (Neuere Beiträge zur Anatomie und Physiologie der Trematoden. 105—110.) *Dr. Entz Géza*: Adalékok Erdély herpetológiájához. IV. táblával. 39—52. l. (Beiträge zur Herpetologie Siebenbürgens. 124—135.) *Dr. Martini Lajos*: A madárrepülés általános elmélete. 155—160. l. (Allgemeine Theorie des Vogelfluges. 211—216.) *Dr. Mártonfi Lajos*: Három érdekes kopoltyúlábú rák a szamosujvári faunából 253—260. l. (Über drei interessante Phyllopoden aus der Fauna von Szamosujvár. 307.) *Dr. Entz Géza*: Három élősdű ázálékállatkáról (Nyctotherus haematobius, N. Comatulae, Balantidium Amphictenidis). VIII. táblával. 261—270. l. (Über drei parasitische Ciliaten. 291—296.)

Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXVIII. Jahrgang. *E. A. Bielz*: Die Fauna der Wirbelthiere Siebenbürgens nach ihrem gegenwärtigen Bestande. 15—120. l.

Programm értekezések 1887/88-ról. *Connert Dániel*: Die allmähliche Vervollkommnung der Wirbelthiere. Medgyesi ág. ev. főgymn. 5—27. l. *Galambos Áron*: A rovarok életmódja és természeti ösztönük. Gyöngyösi kath. gymn. 3—19. l. *Kertész Miksa*: A ragadozó emlős állatok hajdan és most. Nagyvárad kath. főgymn. 3—83. l. *Malesivics Emil*: Losonc környékének Reptiliái és Amphibiái. Losonci áll. főgymn. 3—35. l. *Ormay Sándor*: Adatok Erdély bogárfaunájához (Supplementa faunae coleopterorum in Transsilvania). Nagyszebeni áll. főgymn. 1—54. l.